

U R Z E D N I O W Y

Ustawa z dnia 4 lutego 1921 roku o unormowaniu stanu prawno-politycznego na ziemiach, przyłączonych do obszaru Rzeczypospolitej na podstawie umowy o preliminarjnym pokoju i rozejmie podpisanej w Rydze d. 12 października 1920 r.

Art. 1. Ziemie wschodnie, przynależne do obszaru Rzeczypospolitej, zgodnie z umową o preliminarjnym pokoju i rozejmie z Rosyjską Federacyjną Socjalistyczną Republiką Rad i Ukraińską Socjalistyczną Republiką Rad. podpisaną w Rydze dnia 12 października 1920 r., podlegają całkowicie władzy organów centralnych Rzeczypospolitej to jest: Sejmu, Naczelnika Państwa i Ministrów.

Art. 2. Na ziemiach w art. 1 wskazane, rozciąga się działanie tymczasowej ustawy o organizacji władz administracyjnych drugiej instancji z dnia 2 sierpnia 1919 r. (Dz. Praw 1919, № 65, poz. 395).

Art. 3. Ustawą niniejszą, w myśl ustępu 3 art. 1 powołanej powyżej ustawy, tworzy się na ziemiach, w art. 1 wskazanych, następujące województwa: 1) województwo wołyńskie z siedzibą w Łucku, 2) województwo poleskie z siedzibą w Pińsku, 3) województwo nowogródzkie z siedzibą w Nowogródku. Natomiast powiaty grodzieński, wołkowyski i białowieski, z wyjątkiem gmin Płowce, Wierzchowice, Dmitrowicze, i Dworce, które wracają do powiatu brzeskiego, przyłącza się do istniejącego już wedle powyżej cytowanej ustawy województwa białostockiego.

Rozgraniczenie województwa nowogródzkiego od przyszłego województwa wileńskiego nastąpi w osobnej ustawie.

Podział na poszczególne województwa uwidocznił jest w załączniku.

Art. 4. Dotychczasowe ustawy i rozporządzenia, obowiązujące w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej na ziemiach, w art. 1 określonych, pozostają nadal w mocy z zastrzeżeniem, wyrażonem w art. 5 i 6.

Art. 5. Upoważnia się radę ministrów do zniesienia wszelkich wyjątkowych ustaw i rozporządzeń jakiegokolwiek pochodzenia, wydanych na niekorzyść, czy dla przywileju jakiegokolwiek narodowości, czy wyznania.

Upoważnienie niniejsze rozciąga się również na powiaty: białostocki, bielski i sokólski.

Upoważnia się radę ministrów do unieważnienia wszelkich zarządzeń i rozporządzeń jakiegokolwiek pochodzenia, wydanych dla przywileju poszczególnych osób, lub grup ich, i do unieważnienia umów, zawartych przez władze, które działały na ziemiach, w art. 1 określonych, jeśli umowy te oparte są na takim przywileju lub jeśli przez nie wedle uznania rządu interesy skarbu Państwa, lub ludności, zostały pokrzywdzone. Tak samo rada ministrów upoważniona jest do wydania zarządzeń, zmierzających do uporządkowania stosunków, wypływających z unieważnionych zarządzeń i umów

Art. 6. Upoważnia się radę ministrów do rozciągania na ziemiach, wskazane w art. 1, mocy poszczególnych dekrétów, ustaw i rozporządzeń, obowiązujących na całym obszarze Rzeczypospolitej, lub przyległych do tych ziem dzielnicach, w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej, tudzież, w związku z dokonaniem tego, do wprowadzenia niezbędnych zmian do ustaw i rozporządzeń dotychczasowych, obowiązujących na ziemiach tych w myśl art. 4 ustawy niniejszej, oraz do stanowienia właściwych przepisów przechodnich i wykonawczych. Rozciąganie w tej drodze dekrétów, ustawy i rozporządzenia, obowiązujące na obszarze Rzeczypospolitej, oraz poczynione zmiany w ustawach i rozporządzeniach, obowiązujących na ziemiach tych dotychczasowo, zyskują tam moc obowiązującą od chwili, oznaczonej uchwałą rady ministrów, ogłoszoną w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 7. Ustawa z dnia 31 lipca 1919 roku (Dz. Ust. № 66, poz. 400) w sprawie wydawania Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej,

obowiązuje na obszarze ziem, wymienionych w art. 1, od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy.

Art. 8. Osobne ustawy zabezpieczą ludności prawo swobodnego rozwoju życia kulturalnego, oświatowego i religijnego w jej języku ojczystym.

Art. 9. Rada ministrów rozciągnie na nowoutworzone województwa działanie ordynacji wyborczej do Sejmu Ustawodawczego ze zmianami, które obowiązywały w okręgu bielskim i białostockim, określi okręgi wyborcze i liczbę posłów, odpowiadającą zasadom tej ordynacji, i przeprowadzi wybory uzupełniające z tych okręgów posłów do Sejmu Ustawodawczego w ciągu 120 dni od chwili wejścia w życie ustawy niniejszej. W razie rozwiązania do tego czasu Sejmu Ustawodawczego, wybory w tych okręgach będą dokonane łącznie z wyborami w całej Rzeczypospolitej.

Art. 10. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia, a wykonanie jej powierza się prezydentowi ministrów i poszczególnym ministrom, każdemu w jego właściwym zakresie.

Marszałek: *Trampeżyński*

Prezydent ministrów: *Witos*.

ZALĄCZNIK

do ustawy z dnia 4 lutego 1921 r. o unormowaniu stanu prawno-politycznego na ziemiach, przyłączonych do obszaru Rzeczypospolitej na podstawie umowy o preliminarjnym pokoju i rozejmie, podpisanej w Rydze dnia 12 października 1920 r.

Województwo nowogródzkie:	Województwo poleskie:	Województwo wołyńskie:
Baranowicze	Brześć Litewski	Dubno
Dunilowicze	Drohiczyn	Horochów
Dziszna	Kamień Koszyrski	Kowel
Lida	Kobryń	Krzemieniec
Nieśwież	Kosów	Lubomla
Nowogródek	Luniniec	Łuck
Stonim	Sarny	Ostróg
Stolpce	Pińsk	Równo
Wilejka	Prużany	Włodzimierz
Wolozyn		Wołyński.

Ustawa z dnia 25 lutego 1921 roku o zmianie w ustawach o uposażeniu (Dz. Ust. Nr. 65 z 1920 r., poz. 429, 430, 431 i 436) postanowień, dotyczących podziału miejscowości na klasy dla oznaczania dodatku drożynianego.

Art. 1. W art. 5 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. o uposażeniu urzędników i niższych funkcjonariuszów państwowych (Dz. Ust. № 65, poz. 429) w ustępie przedostatnim skreśla się słowa: „z tem jednak zastrzeżeniem, że kwota dodatku drożynianego dla miejscowości, zaliczonej do klasy najniższej, nie może się różnić od odpowiedniej kwoty dla miejscowości, zaliczonej do klasy najwyższej, więcej aniżeli o 40%”.

Art. 2. W art. 5 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. o uposażeniu pracowników kolei państwowych (Dz. Ust. № 65, poz. 430) w ustępie przedostatnim skreśla się słowa: „z tem jednak zastrzeżeniem, że kwota dodatku drożynianego dla miejscowości zaliczonej do klasy najniższej, nie może się różnić od odpowiedniej kwoty dla miejscowości, zaliczonej do klasy najwyższej, więcej aniżeli 40%”.

Art. 3. W art. 5 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. o uposażeniu wyższych i niższych funkcjonariuszów policji państwowej (Dz. Ust. № 65, poz. 431) w ustępie przedostatnim skreśla się słowa: „z tem zastrzeżeniem, że kwota dodatku drożynianego dla miejscowości, zaliczonej do klasy najwyższej, więcej aniżeli o 40%”.

Art. 4. W artykule 10 ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. o uposażeniu sędziów i prokuratorów (wymiar sprawiedliwości) Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. Ust. № 65, poz. 436) w ust. 10 skreśla się słowa: „z zastrzeżeniem jednak, że kwota dodatku drożynianego dla miejscowości, zaliczonej do klasy najniższej, nie może się różnić od kwoty dodatku drożynianego dla miejscowości, zaliczonej do klasy najwyższej, o więcej aniżeli o 40%”.

Art. 5. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Prezydentowi Ministrów w porozu-

mieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Kolei Żelaznych, Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, a o ile chodzi o b. dzielnicę pruską — Ministrowi b. Dzielnicy Pruskiej.

Art. 6. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:

Trampeżyński

Prezydent Ministrów:

Witos

Minister Skarbu:

Steczkowski

Minister Kolei Żelaznych:

Jasiński

Minister Spraw Wewnętrznych:

L. Skulski

Minister Sprawiedliwości:

St. Nowodworski

Minister Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego

RaŃaj

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:

w z. Pluciński.

Rozporządzenie ministra skarbu i ministra b. dzielnicy pruskiej z dnia 31-go grudnia 1920 r., o ograniczeniu obrotów dewizami i walutami zagranicznymi.

W wykonaniu ustawy z dnia 9 lipca 1920 r. (Dz. Ust. № 56 poz. 347, z roku 1920) zarządza się co następuje:

Art. 1. Zakup dla celów od sprzedaży walut zagranicznych i dewiz, jako to banknotów i wszelkich wogóle papierowych znaków płatniczych, czeków, przekazów, weksli, akredytyw i wszelkiego rodzaju pozostałości rachunkowych w walutach zagranicznych, dozwolony jest wyłącznie instytucjom finansowym, działającym bądź na mocy własnych statutów, bądź też na mocy udzielonych przez Rząd koncesji.

Art. 2. Sprzedaż walut zagranicznych i dewiz osobom i firmom prywatnym dozwolona jest wyłącznie bankom akcyjnym, których siedziba zarządu znajduje się w granicach Państwa Polskiego, oraz innym instytucjom finansowym, które uzyskają odpowiednio upoważnienie ministerstwa skarbu (z zastrzeżeniem wskazanym w art. 18). Instytucje te otrzymują nazwę banków dewizowych.

Art. 3. Instytucjom finansowym, nie posiadającym praw banków dewizowych, o ile poddadzą się całkowicie przepisom niniejszego rozporządzenia, wolno sprzedawać nabyte przez nie waluty zagraniczne i dewizy wyłącznie bankom dewizowym, oraz pomiędzy sobą. Instytucje te otrzymują nazwę komisjonerów dewizowych.

Art. 4. Osobom i firmom prywatnym wolno nabywać potrzebne im sumy w walutach zagranicznych, jedynie w bankach dewizowych: posiadane zaś przez nie waluty zagraniczne i dewizy mogą być odstępowane tylko bankom dewizowym, lub komisjonerom dewizowym, nie zaś innym osobom lub firmom prywatnym.

Art. 5. Bankom dewizowym wolno dokonywać sprzedaży walut zagranicznych i dewiz osobom i firmom prywatnym, wyłącznie dla celów następujących: a) na pokrycie zobowiązań zagranicznych, wynikających z legalnego przywozu towarów; b) na uskutecznienie zaliczek na zapłatę, za legalnie sprowadzone towary; c) na pokrycie kosztów ekspedycji i transportów towarów;

d) na spłatę długów zagranicznych, powstałych z przyczyn gospodarczo uzasadnionych; e) na zapłatę premji asekuracyjnych zagranicą, o ile wynikają one z legalnych umów asekuracyjnych; f) na koszt podróży do wysokości 1.000 fr. szw. lub równowartości w innych walutach, jednorazowo na osobę, za specjalną adnotacją na paszporcie zagranicznym;

g) na koszt utrzymania osób zagranicą, o ile pobyt ich tam jest usprawiedliwiony, do wysokości 1.500 fr. szw., lub równowartości w innych walutach, miesięcznie na rodzinę; h) na utrzymanie zagranicą biur przedsiębiorstw krajowych, o ile działalność ich tam jest uzasadniona z punktu widzenia interesów narodowo-gospodarczych; i) na wszelkie inne cele gospodarczo uzasadnione, o ile zachodzi konieczność dokonania zapłaty zagranicą i suma nie przewyższa 500 fr. szw. lub równowartości w innych walutach. Dla sum wyższych wymagane jest uzyskanie uprzedniego zezwolenia ministerstwa skarbu lub organów przezeń oznaczonych.

Art. 6. Nabywca waluty, w razie nieużytkowania jej na cel pierwotnie oznaczony, obowiązany jest zwrócić ją bankowi dewizowemu, w którym została nabyta, lub Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej po kursie nabywcia; jeśli jednak kurs ten jest wyższy od kursu dnia, w którym waluta została zwróconą — po kursie tegoż dnia.

Art. 7. Banki dewizowe i komisjonerzy dewizowi obowiązani są pod kontrolą ministerstwa skarbu lub organów przez nie wyznaczonych prowadzić rejestry